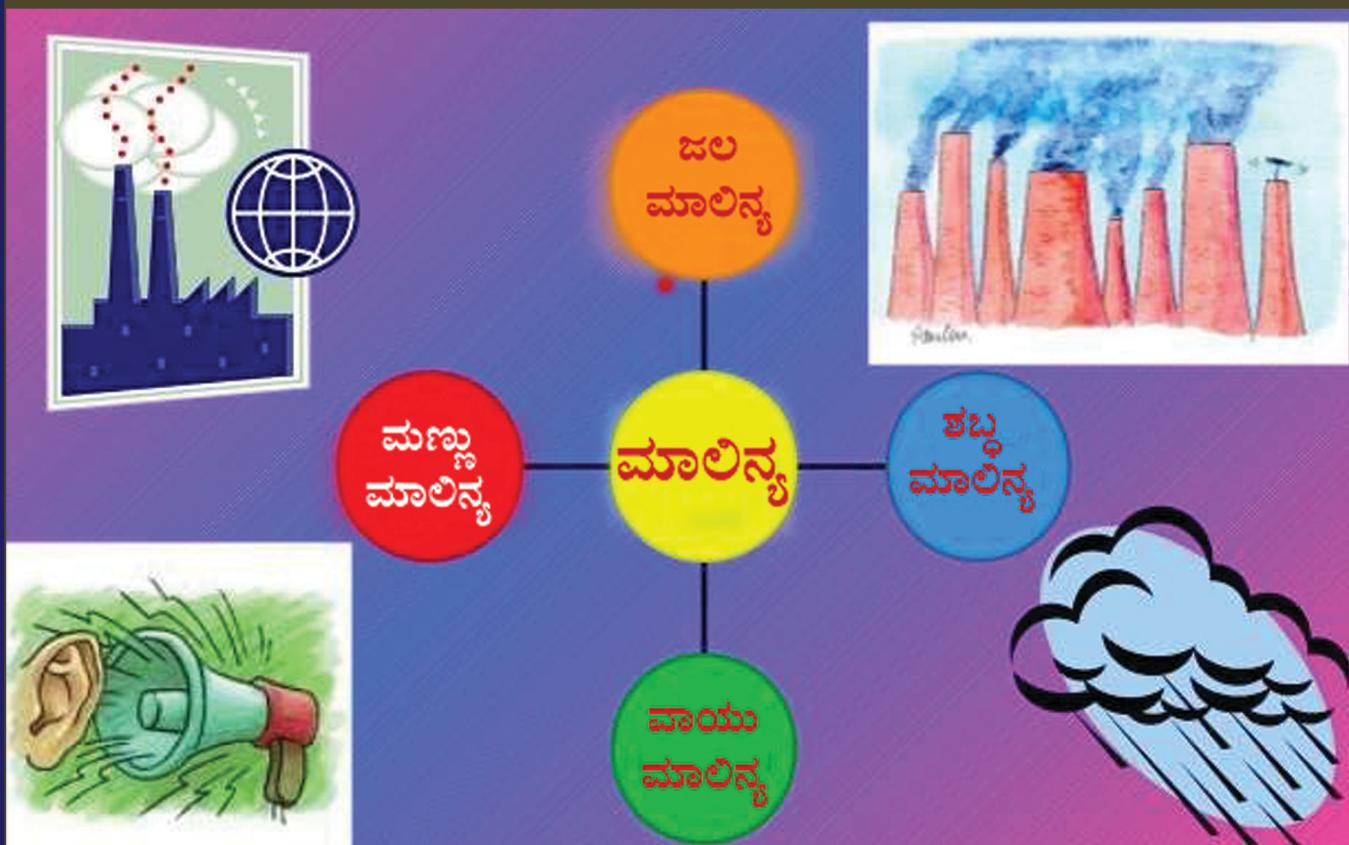

Pರಕೆ Dzಾಜ ವಾ ಖಾ ಹಾ ಹಿಂಪೆ

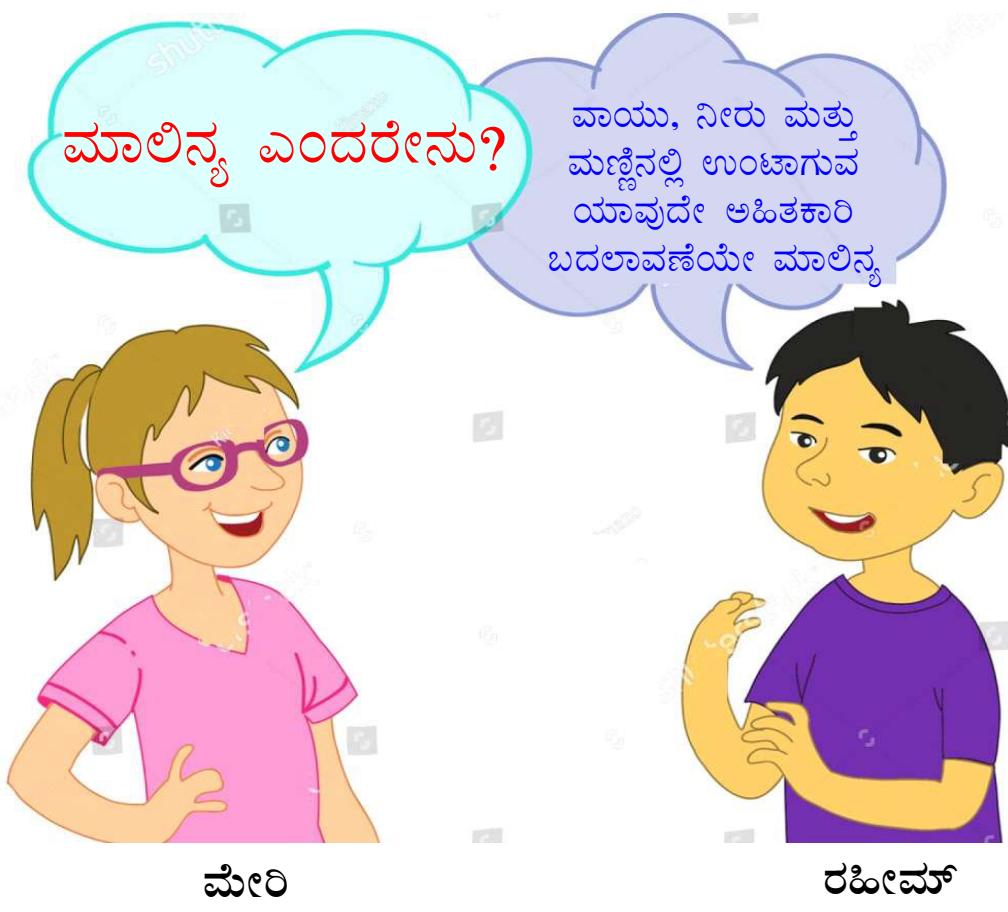
ಆಂತರಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮುಳ್ಳಾಗುವಾಗಿ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರೇರಣಾ®

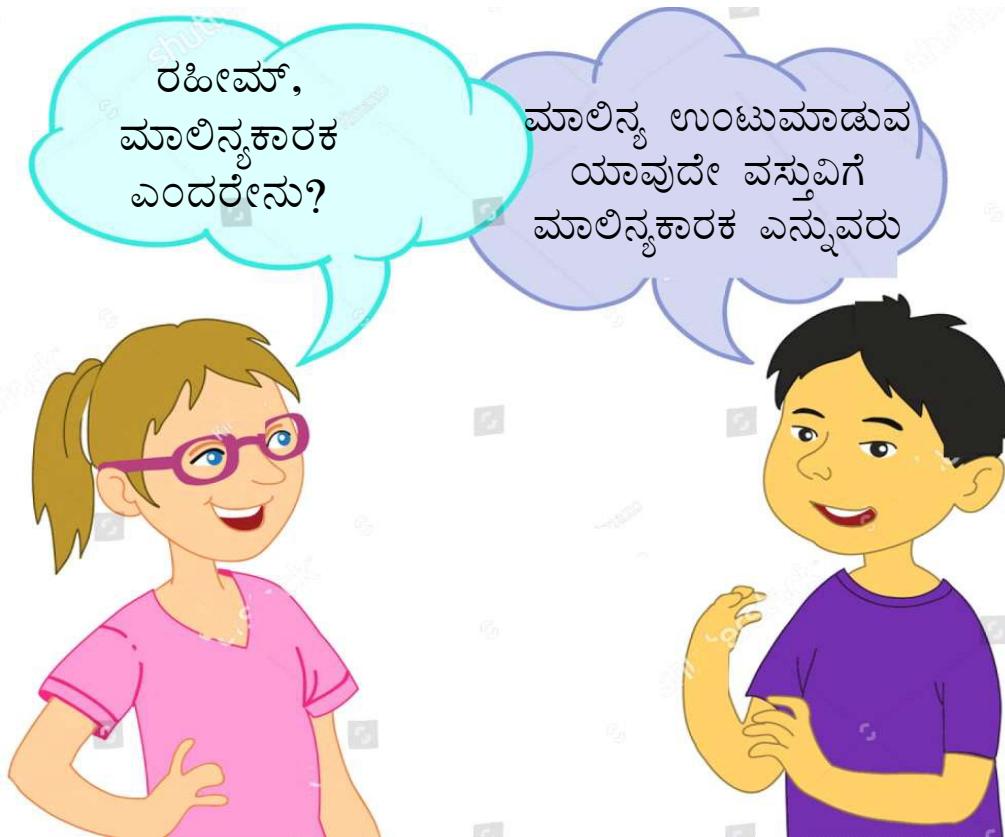
ಮಾಲನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾಲನ್ಯಕಾರಕಗಳು

ರಹಿಮ್‌ನು ತನ್ನ ಮಾವನ ಮಗಳಾದ ಮೇರಿಯ ಮನೆಯ ರಚೆ ಕಳೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ರಹಿಮ್ ನಮ್ಮೊರನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಸುತ್ತಿ ಬರೋಣ ಬಾ. ಮೇರಿ ನಾನು ಈ ಉರಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ರಹಿಮ್ ನೀನು ಈ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮೊರನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ ಬಾ ಹೋಗೋಣ. ರಹಿಮ್‌ನು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕೆರೆ ನೋಡಿ ಮುಂದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ರಹಿಮ್‌ನಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಮಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಬೇಸರ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮೇರಿ ಕೊಳಕು ಪರಿಸರ ತೋರಿಸಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರ್ಯಾ ಇದರಿಂದಲೇ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ, ಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದರೇನು ರಹಿಮ್? ವಾಯು, ನೀರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಅಹಿತಕಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಮಾಲಿನ್ಯ

ಮೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಹೌದು ರಹಿತವಾ. ಮಾನವನೂ ಕೂಡ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಇತ್ತೀಚೆನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದು ನಗರೀಕರಣ, ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಥ, ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಕಬಳಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ವಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಭೂಕಂಪನ, ಸುನಾಮಿ, ಚಂಡವಾರುತ, ಕಾಳಿಚ್ಚನಂತಹ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳೂ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದಳು.

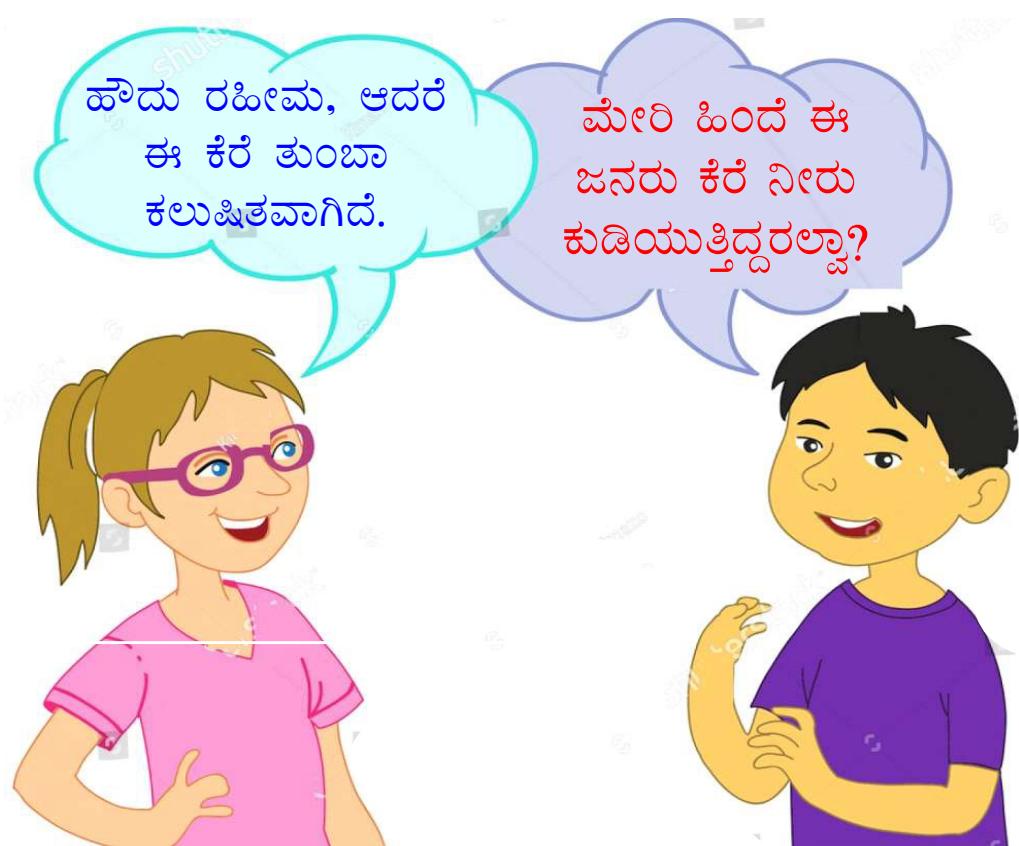

ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು ಘನ(ಧೂಳು), ದ್ರವ(ಮಾಜ್‌ಕ) ಅಥವಾ ಅನಿಲ(ಕಾಬ್‌ನ್‌
ಡ್‌ ಆಕ್ಸೈಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದು ಮೇರಿ. ಹೌದು ರಹಿತ, ಇಲ್ಲಿ
ನೋಡು ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸು.

ಜೈವಿಗಳ ಶ್ರೀಯೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರವು ತೊಂದರೆರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ
ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ (Biodegradable-
able Pollutant) ಎನ್ನುವರು ಮೇರಿ.

ರಹಿತ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ ಎಂದರೇನು?

ಜೈವಿಗಳ ಶ್ರೀಯೆಯಿಂದ ತನ್ನ ತೊಂದರೆರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾಗದೆ ದೀಘ್ರಕಾಲ
ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕವನ್ನು ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು
ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದ ವಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ (Non-Biodegradable
Pollutant) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೇರಿ.

ಈ ಕೆರೆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣಾದಿಂದ ಶೂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರು ದುವಾಸನೆ ಬೀರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ಈಗ ಈ ನೀರನ್ನು ಯಾರು ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಶೂಡ ಬೋರ್ಡ್‌ವೆಲ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದರೇನು?

ಮಾನವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂತಹ, ನೀರಿನ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಅನಂತರ್ಪಣೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಜಲಮಾಲೆನ್ಯಕೆ ಕಾರಣಗಳು :

ಹಾನಿಕಾರಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕ್ರೊನಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ, ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ನೀರನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಪೀಡನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಳೆನಾಶಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನೀರು ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಿಂದ ಹರಿದು ಕೆರೆಗೆ ಸೇವ್ಯಡೆಗೊಂಡು ಇದೆಲ್ಲ ಮಾಲೆನ್ಯವಾಗಿದೆ ರಹಿಮ.

ರಹಿಮನಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೇರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರು ಹೊರಟರು.

ಮೇರಿ ನಾವು ಹೊರ ಸಂಚಾರ ಬಂದದ್ದು ಒಳ್ಳಿಯದೇ ಆಯಿತು. ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ಧನ್ಯವಾದಗಳು ನಿನಗೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ – 01

ಮಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	: ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು
ಲೇಖಕರು	: ಸಾಪುಕರಾಜು
ಪ್ರಕಾಶಕರು	: ಆಶ್ರಯ ಫೌಂಡೇಷನ್
ವಿಷಯ	: ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ
ತರಗತಿ	: 5ನೇ, 6ನೇ ಮತ್ತು 7ನೇತರಗತಿ

ಎಂ.ಎಲ್.ಎಲ್[M.L.L] : ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಧಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ ವಿವರ:

ಗ್ರಂಥಾಲಕ್ಷರು “ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು” ಎಂಬ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕು?

- 1) ಈ ಮಸ್ತಕದ ಹೆಸರೇನು?
- 2) ಈ ಮಸ್ತಕದ ಲೇಖಕರು ಯಾರು?
- 3) ಈ ಮಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಯಾರು?

ನಂತರ ಗ್ರಂಥಾಲಕ್ಷರು ಮಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲಾ ಮಟಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಟಗಳನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ ಗ್ರಂಥಾಲಕ್ಷರು ಕಢೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಸರಳ ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ರಹಿಮ, ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಅಜಯ್ಯನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಅಭಿನಯಿಸುವುದು.

ನಂತರ ಗ್ರಂಥಾಲಕ್ಷರು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಾದ,

- 1-ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ,
- 2-ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ,
- 3-ಮಣ್ಣ ಮಾಲಿನ್ಯ,
- 4-ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ,
- 5-ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು,
- 6-ಮಾಲಿನ್ಯದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು
- 7-ಮಾಲಿನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

1} ಚಟುವಟಿಕೆ

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೃಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

1] ಈ ಒಂದು ದಾಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 1, 2, 3,

4, 5 ಮತ್ತು 6 ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

2] ಈ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು 6 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ

ತಂಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರು ನೀಡಬೇಕು.

3] ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರು, 6 ಡಬ್ಬಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಡಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಬೇಕು.

[1-ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ, 2-ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ, 3-ಮಣ್ಣ ಮಾಲಿನ್ಯ, 4-ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ, 5-ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು,

6-ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು]

ಹೀಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು ಅಂಟಿಸಿರುವ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಉದಾ: 1ನೇ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ,

ಪ್ರಶ್ನೆ: 1) ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದರೇನು?

2) ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಕಾರಣವೇನು?

3) ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೀಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು?

ಹೀಗೆ 6 ಡಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಡಬ್ಬಮೋಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕು.

4] ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ದಾಳವನ್ನು ಬಿಡಲು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದು ದಾಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದಾಗ ದಾಳದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು

ಚೀಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಗುಂಪಿಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

5] ಹೀಗೆ 6 ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 2 ಸುತ್ತು ದಾಳ ಬಿಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಗುಂಪು

ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಗಳಿಸುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಳ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

2} ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ

ತೇವಾಂಶವಿರುವ ಮಣಣನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ಎರಡು ಮಣ್ಣಿನ ಕುಂಡಗಳನ್ನು (ಎ ಮತ್ತು ಬಿ) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎ ಕುಂಡಕ್ಕೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಿ ಕುಂಡಕ್ಕೆ ಪಾಣಿಸ್ಕೊ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ. ಆಯಾ ಕುಂಡಗಳ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಸಿದ ನಂತರ ಕುಂಡಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಡಿ. ಎರಡು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಕುಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಗಮನಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ.

ಎ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಡುಗೆ ಮನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಶ್ರೀಯೆಯಿಂದ ಹೊಳಿತು ಹೋಗಿದೆ.

ಬಿ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಪಾಣಿಸ್ಕೊ ಚೂರುಗಳು ಮೊದಲಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಣಿಸ್ಕೊ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಾಸವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

* * * * *